

UUDENMAAN PÄIHDE- HUOLLON KUNTAYHTYMÄ

TALOUSARVIO 2020

TALOUSSUUNNITELMA
2021 – 2022

Sisällysluettelo

1. KUNTAYHTYMÄN LÄHTÖKOHDAT	3
1.1. Kuntayhtymän toiminta-ajatus	3
1.2. Kuntayhtymän arvot	3
1.3. Kuntayhtymän visio 2020	3
2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYSNÄKYMÄT	4
2.1. Jäsenkuntayhteistyö	4
2.2. Muu yhteistyö	4
3. KUNTOUTUS	5
3.1. Yleistä	5
3.2. Kuntoutuksen tarpeen arviointi ja kuntoutuslinjan valinta	5
3.3. Vieroitushoito/Kerkkäyhteisö	5
3.4. Ryhmäpainotteinen kuntoutus/Silmuyhteisö	5
3.5. Työsuuntautunut kuntoutus / Tammiyhteisö	6
3.6. Ikääntyneiden kuntoutujien Setriyhteisö	6
3.7. Toiminnallinen kuntoutus/Pajuyhteisö	6
3.8. Intervalli	7
3.9. Terveysten- ja sairaanhoidon palvelut	7
3.10. Muut palvelut ja kehittäminen	8
4. TAVOITTEET JA TULOKSELLISUUDEN ARVIOINTI	9
4.1. Kuntoutuksen yleiset tavoitteet	9
4.2. Tuloksellisuuden arviointi	9
5. HENKILÖSTÖ	10
Käytössä olevat virat ja toimet / suunnitelma 2020 – 2022	11
6. TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTEET	12
6.1. Taloudelliset lähtökohdat	12
6.2. Jäsenkuntien osuudet peruspääomasta	12
6.3. Palvelujen käyttö 2013 - 2018 ja arvio palveluiden käytöstä 2019 – 2022	12
7. TALOUSARVIO- JA TALOUSSUUNNITELMARAKENNE	13
7.1. Taloussuunnittelua koskeva säännöstö	13
7.2. Talousarvioasetelma	14
8. TALOUSARVIO 2020	15
8.1. Yleistä	15
8.2. Perustelut	15
8.3. Laskelmat	17
Tuloslaskelmaosa	17
Käyttötalousosa	18
Investointiosa	19
Rahoitusosa	19
Investointisuunnitelma 2020 – 2022	20

1. KUNTAYHTYMÄN LÄHTÖKOHDAT

1.1. Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymän tarkoituksena on auttaa laadukkaan, kuntouttavan ja kohtuuhintaisen hoitotarjonnan avulla kuntoutukseen tulevia asiakkaita selviämään päihdeongelmastaan. Tätä tarkoitusta varten kuntayhtymä ylläpitää Ridasjärven päihdehoitokeskusta, joka on päihdehuollon erityispalveluyksikkö.

1.2 Kuntayhtymän arvot

Luottamus:

avoimuus, rehellisyys, aito kohtaaminen, asiakaslähtöisyys, luotetaan asiakkaaseen ja työkaveriin

Kunnioitus:

kukaan ei ole ketään vastaan, tasa-arvo, oikeudenmukaisuus, ihmisyyden, yksinäisyyden ja henkilökohtaisen vakaumuksen kunnioittaminen

Vastuullisuus:

vastuu omasta työstä, hyvästä hoidosta ja työyhteisön toimivuudesta, vastuu kanssaihmisestä, vastuu ammattitaidon ylläpitämisestä ja itsensä kehittämisestä

Inhimillinen ammatillisuus:

aito vuorovaikutus ja kuulluksi tuleminen, oikeudenmukaisuus, oikeus osallistua itseään koskevaan päätöksentekoon, joustavuus ja inhimillisuus.

1.3. Kuntayhtymän visio 2020

Kuntayhtymällä on asiakkaiden tarpeista lähtevät monipuoliset, joustavat ja hintavertailun kestävät laadukkaat hoitopalvelut ja niiden tuottamiseen tarvittavat päihdehuollon laatusuosituksen mukaiset henkilöstöresurssit.

Jäsenkunnat pitävät kuntayhtymää osana omaa päihdestrategiaansa ja – palvelujaan ja muut kumppanit luotettavana ja asiantuntevana palvelujen tuottajana.

Kuntayhtymä on päihdepalvelujen tuottajana edelläkävijä, jonka osaava ja innovatiivinen henkilökunta kehittää jatkuvasti kuntien ja kuntalaisten tarpeista lähteviä uusia palvelumuotoja.

Asiakkaiden osallisuus ja kokemusasiantuntijuus antaa toiminnalle merkitystä ja suuntaa sekä vaikuttaa siihen.

Talouden tasapaino on turvattu laajentamalla tulopohjaa muiden kuntien, valtion sekä yksityisten toimijoiden yhteistyöllä.

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYSNÄKYMÄT

2.1. Jäsenkuntayhteistyö

Laitoskuntoutusta hankkiessaan kuntayhtymän jäsenkunnat edellyttävät kuntayhtymän palveluilta joustavuutta ja muuntautumiskykyä. Kuntayhtymän palveluiden sovittaminen kiinteäksi osaksi kunnan omaa palveluketjua on tärkeää. Tämä edellyttää jatkuvaa vuoropuhelua kuntien kanssa myös siksi, että kuntayhtymän jäsenkuntien toisistaan huomattavastikin poikkeavat palvelutarpeet voitaisiin tasapuolisesti ottaa huomioon.

Kuntayhtymä on panostanut viimeisien vuosien aikana vuoropuhelun lisäämiseen kuntien kanssa. Samalla uusia palveluja on kehitetty kuntien tarpeiden mukaisesti. Tämä yhteistyö jäsenkuntien kanssa jatkuu edelleen. Kuntayhtymä tulee esittämään erityisen ohjaus- ja seurantaryhmän perustamista vuoropuhelun ja muun yhteistyön lisäämiseksi.

Kuntayhtymän talousarvion ja pitkäjänteisen suunnittelun näkökulmasta olisi tärkeää, että laajempi osa yhtymän jäsenkunnista sitoutuisi talouden ylläpitoon käytännössä ilmoittamalla määrärahan jonka ne varaavat vuosittain päihdehoitokeskuksesta hankittavia hoitopäiviä varten. Toistaiseksi tällainen omistajien taholta tuleva resurssiohjaus on ollut vähäistä.

Mahdollisesti voimaan tuleva sote- ja maakuntauudistus vaikuttanee kuntayhtymään. Tällä hetkellä Sosiaali- ja terveysministeriö on tekemässä selvitystyötä yhdessä Uudenmaan kuntien kanssa mahdollisen erityisratkaisun muodostamiseksi. Sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistumiseen asti kuntayhtymä huolehtii laadukkaiden päihdekuntoutuspalvelujen tuottamisesta toiminta-ajatuksensa mukaisesti.

2.2. Muu yhteistyö

Kuntayhtymän pyrkimyksenä on ollut tehdä yhteistyötä myös jäsenkuntien ulkopuolisten kuntien kanssa. Tässä työssä on onnistuttu varsin hyvin ja tämä yhteistyö tulee jatkumaan. On tärkeää, että palveluja voidaan myydä myös muille kuin jäsenkunnille silloin kun kapasiteetti ja resurssit antavat siihen mahdollisuuden.

Kuntayhteistyön lisäksi kuntayhtymä jatkaa yhteistyötään valtion kanssa. Rikosseuraamuslaitoksen kanssa vuoden 2014 aikana käynnistetty ja vuonna 2017 vakinaistettu hanke sakkovankien sijoittamisesta päihdehoitokeskukseen rangaistuksen aikana on luonut vakautta ja ennustettavuutta yhteistyöhön.

3. KUNTOUTUS

3.1. Yleistä

Kuntoutuksessa ja hoidossa on keskeistä moniulotteinen ja menetelmällinen päihdeongelman kohtaaminen. Kuntoutusta toteutetaan yhteisöhoiton, ryhmähoidon, verkostotyön ja yksilötyön menetelmiä soveltaen. Kuntoutuksen kestosta sovitaan yksilöllisesti yhteistyössä lähettävän kunnan kanssa. Hoidon ja hoivan osuus sekä merkitys on kasvanut viime vuosina päihdekuntoutuksessa. Tämä on ollut nähtävissä mm. Setri- ja Kerkkäyhteisöjen perustamisen tarpeena ja niihin kohdistuneina vakanssien lisäyksenä. Myös päihdehoitokeskuksessa tehty sisäinen organisaatiouudistus on tukenut tätä kehitystä.

3.2. Kuntoutuksen tarpeen arviointi ja kuntoutuslinjan valinta

Lähtökohtana on, että asiakkaan kuntoutukseen lähettänyt taho on todennut asiakkaan olevan laituskuntoutuksen tarpeessa.

Ensimmäisten kuntoutuspäivien aikana asiakkaalle esitellään päihdehoitokeskuksen kuntoutustarjonta ja tehdään päätös kuntoutusyhteisön valinnasta (ellei jo valittu ennen kuntoutukseen tuloa) sekä kuntoutusohjelmasta, jota asiakas sitoutuu noudattamaan.

3.3. Vieroitushoito/Kerkkäyhteisö

Vieroitushoitoyksikkö Kerkässä tehdään kuntoutuksen alkuvaiheen vieroitushoitoa. Tavoitteena on kuntouttaa lääkeshoidon ja hoitotyön keinoin asiakas sellaiseen fyysiseen ja psyykkiseen kuntoon, että jatkokuntoutukseen osallistuminen on mahdollista joko päihdehoitokeskuksessa, muussa laitoksessa tai avopalveluissa. Suljetussa pienyhteisössä on ohjaaja ympäri vuorokauden. Lisäksi yksi sairaanhoitajista työskentelee kokoaikaisesti Kerkässä ja lääkäri pitää kaikille asiakkaille vastaanottoa kolme kertaa viikossa. Vertaistyöntekijä on asiakkaiden tukena viitenä päivänä viikossa järjestäen ryhmiä ja yksilötapaamisia. Kerkän toimintaa tiivistetään niin, että jatkossa ohjaaja ohjaa kaksi ryhmää päivässä.

3.4. Ryhmäpainotteinen kuntoutus/Silmuyhteisö

Kuntoutus etenee etukäteen sovitun viikko-ohjelman mukaan. Ohjelma sisältää kaksi ohjattua ryhmää päivässä arkipäivisin ja viikonloppuisin. Yksi päivä viikosta on varattu toiminnalliseen kuntoutukseen, joka voi koostua liikunnallisista, luonto- ja /tai eläinavusteisesta toiminnasta, elokuvista tai musiikkista.

Ryhmätoiminta kuuluu kiinteäksi osaksi hoitoa. Asiakkaita motivoidaan osallistumaan myös vertaisryhmätoimintaan eli AA/NA-ryhmiin sekä A-kilta-toimintaan. Asiakkailta on mahdollisuus osallistua myös pienimuotoiseen työtoimintaan.

Kuntoutus tapahtuu pääasiassa ryhmissä. Yksilökeskustelut Silmuyhteisön työntekijän kanssa ovat säännönmukaisesti jakson alussa, jolloin tehdään kuntoutumissuunnitelma ja kuntoutuksen loppuvaiheessa, jolloin arvioidaan kuntoutusjaksoa. Muuten yksilökeskusteluja käydään tarpeen mu-

kaan, vähintään kerran viikossa. Tarvittava yhteydenpito asiakkaan kotikuntaan tehdään yhteistyössä Silmuyhteisön työntekijän kanssa.

3.5. Työsuuntautunut kuntoutus / Tammiyhteisö

Työsuuntautuneen kuntoutusjakson voivat valita työkykyiset ja työntekoa kuntoutuksen sisältöön toivovat asiakkaat ja sellaiset asiakkaat, jotka haluavat ylläpitää työkykyään ja omia taitojaan.

Asiakkaalle laaditaan henkilökohtainen kuntoutussuunnitelma, johon sisältyy terapeuttisuonteista pienimuotoista työtoimintaa päivittäin arkipäivisin. Päihdehoitokeskuksessa on monipuoliset työmahdollisuudet, kuten erilaiset puu- ja pihatyöt sekä muut kiinteistöhoitolliset työt tai avustavat työt keittiöllä tai asiakkaiden ylläpitämässä kahviossa.

Työtoiminnan päivittäinen kesto määritellään yksilöllisesti. Työtoiminnan ohella asiakkaat osallistuvat päivittäin kahteen ryhmään, joissa käsitellään päihderiippuvuuteen liittyviä asioita ja joissa työtehtävät suunnitellaan ja arvioidaan. Asiakasta motivoidaan osallistumaan myös muihin vertaistukiryhmiin. Asiakkaalle nimetään omatyöntekijä, jonka kanssa on tapaamiset viikoittain.

3.6. Ikääntyneiden kuntoutujien Setriyhteisö

Tämä peruskuntoutusvaihtoehto on tarkoitettu ikääntyneille tai psyykkisesti/fyysisesti vajaakuntoisille, jotka tarvitsevat tukea ja apua päivittäisistä toiminnoista selviytymiseen. Peruskuntoutuksessa korostuu toipumiseen rauhoittuminen, elämisentaitojen opettelu, fyysisen ja psyykkisen kunnan kohentaminen. Peruskuntoutuksessa olevilla asiakkailla on nimetty henkilökohtainen työntekijä.

Peruskuntoutus ei ole vaihtoehto terveystieteiden keskus- tai vanhainkoti- hoidolle päihdehoitokeskuksen rajallisten terveyden- ja sairaanhoitoon varattujen resurssien sekä esim. esteetöntä liikkumista rajoittavien toimitilojen johdosta.

3.7. Toiminnallinen kuntoutus/Pajuyhteisö

Pajuyhteisö on pieniyhteisö, jonka kuntoutusohjelma on suunnattu asiakkaille, jotka hyötyvät pienen ryhmän mahdollistamasta yksilöllisyydestä ryhmätilanteissa. Yksilöllisyys onkin vahvasti mukana asiakkaan kuntoutuksen sisältöä suunniteltaessa.

Yksilökohtaisessa työskentelyssä käsitellään asiakkaan kanssa hänen elämäntilanteeseensa liittyviä asioita suunnitelmallisesti. Asiakasta avustetaan tarpeen mukaan käytännön asioiden hoidossa. Yhteisön ryhmät on suunniteltu tukemaan päihderiippuvuuden käsittelyä ja siitä toipumista myös luovilla ja toiminnallisilla menetelmillä. Ryhmiin osallistumisen kynnys pyritään pitämään mahdollisimman matalana.

Toiminnalliset menetelmät antavat mahdollisuuden laajentaa asioiden käsittelyä perinteisen ryhmäkeskustelun ulkopuolelle. Toiminnalliset menetelmät antavat omanlaisen mahdollisuuden mielekkäisiin kokemuksiin, onnistumisiin ja aktiiviseen elämään. Osana toiminnallisuutta ovat luontoavusteiset menetelmät (esim. Metsämieli-menetelmä), johon päihdehoitokeskuksen sijainti antaa hyvät mahdollisuudet.

3.8. Intervalli

Asiakkaan raittiutta ja avohoitoa tuetaan tarjoamalla edellä esitellyssä pidempikestoisessa kuntoutuksessa olleille asiakkaille mahdollisuus ennalta sovittuihin lyhytkestoisiin (4 -7 vrk) intervallihoitajaksoihin. Jaksot suunnitellaan ja sovitaan yhteistyössä lähettävän tahon kanssa.

Intervallihoitajaksolla asiakkaalla on mahdollisuus kahdenkeskisiin keskusteluihin päihdehoitokeskuksen työntekijöiden kanssa. Sen lisäksi intervalliasiakas osallistuu sen yhteisön kuntoutusohjelmaan, jossa oli perusjaksollaan.

3.9. Terveyden- ja sairaanhoidon palvelut

Kuntoutus sisältää päihdehoitokeskuksen perusterveyden- ja sairaanhoito- palvelut, erityisesti kiinnitetään huomiota päihteiden käytöstä johtuviin terveysongelmiin. Jakson aikana akuutit sairastumiset hoidetaan joko kuntoutuksen yhteydessä tai siirretään asiakas tarvittaessa erikoissairaanhoidon piiriin. Jokaisessa yhteisössä on oma sairaanhoitaja, joka vastaa asiakkaidensa terveyden- ja sairaanhoidosta tarpeen mukaisesti. Lääkäri pitää vastaanottoa kolme kertaa viikossa ja vastaa asiakkaiden kuntoutuksen aikaisesta lääkityksestä ja myös vieroitushoidon lääkityksistä lukuun ottamatta korvaushoitoa. Kuntoutukseen voi tulla myös opioidikorvaushoidon piirissä oleva asiakas, jolloin sairaanhoitajat toteuttavat korvaushoitoa avohoidon vastuulääkärin ohjeistuksen mukaan.

Suunnitelmana on rekrytoida päihdehoitokeskukselle oma lääkäri, joka työskentelisi viitenä päivänä viikossa, mutta mikäli rekrytointi osoittautuu liian haastavaksi, nykyistä sopimusta Attendon kautta jatketaan kolmena päivänä viikossa. Lääkäri osallistuu myös jatkossa kuntoutuksen ja hoidon kehittämiseen päihdehoitokeskuksessa.

3.10. Muut palvelut ja kehittäminen

Ridasjärven päihdehoitokeskuksen ympäristö antaa hyvän mahdollisuuden luontoon tukeutuvien menetelmien ammatillista, vastuullista ja tavoitteellista hyödyntämistä kuntoutuksessa. Näitä menetelmiä on kehitetty mm. sosiaalipedagogisella hevostoiminnalla ja luontoon liittyvillä erilaisilla toiminnallisilla menetelmillä (mm. Metsämieli-toiminta), kädentaitoryhmä ja kirjallisuusterapiaryhmä ovat osa tätä toimintaa. Kehittämistä jatketaan edelleen ”Green Care”- ajattelun mukaisesti. Sosiaalipedagoginen hevos-toiminta ostetaan alihankintana erillisellä sopimuksella.

Vertaistuen ja kokemusasiantuntijuuden merkitys on päihdetyössä jatkuvasti korostunut. Kokemukset heidän käytöstään kuntoutuksen tukena ovat hyviä niin avopalveluissa kuin kuntoutuslaitoksissakin. Ridasjärven päihdehoitokeskuksessa tämä toiminta on kasvanut vuodesta 2016 siten, että päihdehoitokeskuksessa on v. 2019 työskennellyt kuusi vertaistyöntekijää. Tämä toiminta jatkuu ”Ridoksen mallina”, jonka pohjalta vertaistukihenkilöt osallistuvat sekä yhteisöjen toimintaan että asiakkaan muuhun tukemiseen osana kuntoutuksen toteuttamista. Asiakkaiden kiinnittymistä avopalveluihin kuntoutuksen jälkeen edesautetaan myös monin tavoin. Asiakkaille suunnatut, säännölliset AA- ja A-kiltainfot ovat osa tätä työtä, samoin laitoksessa ja sen ulkopuolella kokoontuvat AA- ja NA-ryhmät.

4. TAVOITTEET JA TULOKSELLISUUDEN ARVIOINTI

4.1. Kuntoutuksen yleiset tavoitteet

Kuntoutuksen ensisijaisena tavoitteena on tukea asiakkaan omia tavoitteita, jotka liittyvät arjenhallintaan ja päihteettömyyteen.

Kuntoutuksen voidaan katsoa vaikuttaneen myönteisesti myös silloin, kun

- asiakkaan elämäntilanne paranee ja päihdeiden käyttöön liittyvät ongelmat vähenevät,
- asiakkaan päihdeiden käytöstä johtuva elämäntilanteen paheneminen estyy tai hidastuu.

4.2. Tuloksellisuuden arviointi

Toiminnan tuloksellisuutta pitkällä aikavälillä seuraavat ensisijaisesti asiakkaita päihdekuntoutukseen lähettävät kunnat, jotka ovat tehostaneet hoitoon sijoittamiensa asiakkaiden seurantaa. Päihdehoitokeskus toimittaa omalta osaltaan pyydetty tiedot seurantaa varten.

Päihdehoitokeskuksen hoidon laatua ja asiakastyytyvääisyyttä seurataan neljä kertaa vuodessa toteutettavalla kyselyllä, joka tehdään kaikille asiakkaille tietynä valittuna päivänä. Tällöin vastauksiin saadaan kattavasti näkemyksiä hoidon laadusta eri kuntoutusjaksonsa vaiheissa olevilta asiakkailta. Katkaisuhoidon loppuvaiheessa. Palvelupalautetta saadaan myös asiakkaita lähettävistä jäsenkunnista vuosittain tehtävällä lausuntopyyntöillä sekä yhteistyökokouksissa. Saatua palautetta käytetään hyväksi päihdehoitokeskuksen toiminnan kehittämisessä.

Talouden tunnuslukuja:	Tp 2018	Ta 2019	Ta 2020	Ts 2021	Ts 2022
Kulut, € / hoitovrk	204,39	192,35	191,67	192,23	193,29
Poistot, € / hoitovrk	6,96	6,13	5,75	6,25	7,00
Tuotot, € / hoitovrk	213,73	195,41	197,51	196,14	197,08
Rahoitustuotot/-kulut, € / hoitovrk	0,00	0,19	0,19	0,19	0,19
Suoritehintaa, €	114	118	120	120	120
Hoitopäivät	15 727	15 500	16 000	16 000	16 000
Käyttöaste %	71,8	70,8	81,5	81,5	81,5
Asiakasmäärä	637	600	530	530	530

5. HENKILÖSTÖ

Päihdehoitokeskuksen toimintaa seurataan henkilöstön näkökulmasta mm. henkilöstökertomuksen muodossa. Henkilöstön jaksamista seurataan 3 kk:n välein toistettavalla jaksamiskyselyllä. Saatua palautetta käytetään laadukkaan ja tuloksellisen työn varmistamiseksi ja henkilöstön kehittämisen turvaamiseksi.

Päihdehoitopalvelujen laatusuosituksen mukaan Ridajärven päihdehoitokeskuksen kaltaisissa kuntoutuslaitoksissa tulisi olla vähintään 0,50 sosiaali- ja terveydenhuoltoalan koulutuksen saanutta työntekijää yhtä asiakasta kohti. Vieroitushoitoyksikössä tulisi suositusten mukaan olla 0,8 - 1,5 koulutuksen saanutta työntekijää/asiakas. Taloussuunnitelmassa on vuodelle 2020 asetettu 16 000 hoitopäivän tavoite, mikä tarkoittaa keskimäärin 43,8 asiakasta/päivä. Suunnitelmassa vieroitushoitoon on laskennallisesti määritelty 4 asiakasta/päivä ja kuntoutukseen 39,8 asiakasta/päivä. Näiden lukujen pohjalta sosiaali- ja terveydenhuoltoalan koulutuksen saaneita työntekijöitä tulisi siis olla 27. Päihdehoitokeskuksessa näitä työntekijöitä on 27 kuntoutuksen ja hoitotyön esimiehet mukaan luettuina.

Vuoden 2020 suunnitelma sisältää henkilöstölisäyksiä; yksi sosiaalihojaja ja lääkäriresurssit nostetaan viiteen päivään viikossa mikäli päihdehoitokeskukselle saadaan palkattua oma lääkäri. Muussa tapauksessa päihdehoitokeskus jatkane Terveystalon kanssa lääkäripalvelun sopimusta eli lääkäripalveluita ostetaan kolmeksi päiväksi viikossa.

Käytössä olevat virat ja toimet / suunnitelma 2020 – 2022

	Tp 2018	Ta 2019	Ta 2020	Ts 2021	Ts 2022
Hallintotiimi					
Kuntayhtymän johtaja	1	1	1	1	1
Toimistosihteer			1	1	1
	1	1	2	2	2
Kuntoutustiimi					
Kuntoutuksen esimies	1	1	1	1	1
Sosiaalihoaja	7	7	8	8	8
Toiminnallinen ohjaaja	1	1	1	1	1
Toimistosihteer	1,5	1,5	1	1	1
	10,5	10,5	11	11	11
Hoitotyön tiimi					
Hoitotyön esimies	1	1	1	1	1
Sairaanhoidaja	4	4	5	5	5
Lähihoitaja-ohjaaja	7	7	7	7	7
Ohjaaja	4	4	4	4	4
	16	16	17	17	17
Tukipalvelutiimi					
Tukipalveluiden esimies	1	1	1	1	1
Ruokapalveluvastaava	1	1	1	1	1
Keittäjä	3	3	3	3	3
Laitoshuoltaja	1	1	1	1	1
Siivoustyönohjaaja	1	1	1	1	1
Kiinteistöhoitaja	1	1	1	1	1
	8	8	8	8	8
YHTEENSÄ	35,5	35,5	38	38	38

6. TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTEET

6.1. Taloudelliset lähtökohdat

Päihdehoitokeskuksen vuosittain toteuttamien hoitopäivien määrä on vaihdellut 2010 –luvulla välillä 14 300 - 18 200 hoitopäivää. Vuonna 2019 ennakoidaan päädyttävän 16 276 hoitopäivään. Talousarvion valmistelussa on lähdetty siitä, että kuntien ostamien hoitopäivien määrä ei kasva. Tähän viittaavat myös kuntien talousarvion valmistelusta antamat lausunnot. Hoitopäivätavoitteeksi ja budjetin valmistelun lähtökohdaksi v. 2020 on otettu 16 000 hoitopäivää.

Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymän hallitus päätti keväällä 2019 käynnistää tarjouskilpailun koskien Laitilannummen maa-ainesalueen määräalan myyntiä tai vuokrausta. Mikäli yhtymäkokous marraskuussa 2019 hyväksyy määrä-alan myynnin, kuntayhtymä saanee merkittävän taloudellisen edun käyttöönsä, mikä olisi tarpeellista kohdentaa päihdehoitokeskuksen rakennusten perusparannuksiin ja muihin investointeihin.

6.2. Jäsenkuntien osuudet peruspääomasta

Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat: Askola (2,0), Espoo (11,5), Helsinki (9,5), Hyvinkää (7,7), Iitti (3,2), Järvenpää (4,6), Karkkila (3,4), Kerava (2,9), Kouvola (5,8), Lohja (9,5), Myrskylä (1,1), Mäntsälä (2,9), Nurmi-järvi (4,0), Orimattila (5,2), Pornainen (1,4), Pukkila (0,3), Tuusula (3,2), Vantaa (17,5) ja Vihti (4,3). Suluissa on merkitty kuntien osuus peruspääomasta prosentteina. Jäsenkuntien määrässä tai osuuksissa ei viime vuosi- na ole tapahtunut muutoksia.

6.3. Palvelujen käyttö 2013 - 2018 ja arvio palveluiden käytöstä 2019 – 2022

Hoitopäivät, käyttöaste ja asiakasmäärät:

Vuosi	Hoitopäivät	Käyttöaste	Asiakkaat
Tp 2013	16 642	76,0	538
Tp 2014	15 281	69,8	492
Tp 2015	16 097	73,5	619
Tp 2016	18 197	82,9	675
Tp 2017	16 927	77,3	646
Tp 2018	15 727	71,8	637
Ta 2019	16 000	70,8	600
Ta 2020	16 000	81,5	530
Ts 2021	16 000	81,5	530
Ts 2022	16 000	81,5	530

Päihdehoitokeskuksen hoitopaikkamäärä on nyt 60, joista katkaisu- ja vieroitushoidon osuus on kuusi paikkaa. Paikkaluvun kokonaismäärää esitetään vähennettäväksi 10 %:lla eli 54 asiakaspaikkaan, josta vieroitushoitoon laskettaisiin 6 paikkaa ja kuntoutuksen puolelle 48 asiakaspaikkaa.

7. TALOUSARVIO- JA TALOUSSUUNNITELMARAKENNE

7.1. Taloussuunnittelua koskeva säännöstö

Kunnan ja kuntayhtymän talousarviosta ja -suunnittelusta säädetään kuntalaissa. Se sisältää säännökset talousarvion käsittelystä, velvoittavuudesta, sisällöstä ja rakenteesta sekä talousarvioperiaatteista. Siinä säädetään myös vuotta pitemmän aikavälin toiminnan ja talouden suunnittelusta.

Talousarviovuosi on ensimmäinen vuosi vähintään kolmea vuotta koskevasta taloussuunnitelmasta.

Kuntalaissa korostetaan sitovien tavoitteiden asettamista ja niiden seurannan merkitystä talouden ohjauksessa ja kytkemisessä määrärahoihin ja tuloarvioihin. Talousarvio on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseksi turvataan.

Taloussuunnitelma on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää.

Talousarvioon on otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Siinä on osoitettava myös taloudellisen tuloksen muodostuminen sekä rahoitustarpeen kattamiskeinot.

Talousarvion ja taloussuunnitelman laadinnassa tulee lisäksi noudattaa yhtymäkokouksen 1.6.1998 hyväksymää talousarvio- ja suunnitteluohjetta.

Kuntalain mukaan talousarviossa tulee olla käyttötalousosa ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutusvertailussa. Talousarvion ja taloussuunnitelman rakenne noudattaa yhtymäkokouksen antamaa ohjetta.

7.2. Talousarvioasetelma

Yhtymäkokouksen hyväksymään edellä mainittuun ohjeeseen sisältyy talousarvioasetelma ja tilikartta, joita talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa on noudatettu.

Käyttötalousoosan rakenne

Yhtymäkokous hyväksyy:

määrärahat ja tuloarviot

Hallinto

Laitostoiminta

Investointiosa

Investointiosassa yhtymäkokous hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankkeille ja hankeryhmille. Yhtymäkokoukseen nähden sitovana on pidetty koko investointiosan määrärahaa (meno- ja tuloarviot). Tätä tasoa esitetään edelleen jatkettavaksi. Taloussuunnitelman liitteenä on investointisuunnitelma 2020 - 2022.

Hallitus hyväksyy:

käyttösuunnitelmat,
osamäärärahat ja osatuloarviot

Luottamushenkilöt Yleishallinto

Laitos Hoitotyö Kuntoutus Tukipalvelut

8. TALOUSARVIO 2020

8.1. Yleistä

Talousarviomenojen rahoitus perustuu keskeisesti kahden tulolajin varaan: jäsenkuntien suorittamaan kuntaosuuteen eli palvelumaksuun ja sosiaali-palvelun asiakasmaksuun. Säännöllisiä pienempiä tuloeria ovat ulkokunta-laisilta perittävät hoitomaksut, vuokrat ja myyntitulot, kuten puutavaran myynti.

Menolajeista ylivoimaisesti suurin on henkilöstökulut, jotka ovat 67,1 % toimintakuluista. Muita keskeisiä menoja ovat elintarvikehankinnat 3,9 %, lämmitys ja sähkö yhteensä 6,5 %, lääkkeet ja hoitotarvikkeet 2,3 % sekä asiantuntijapalvelujen (mm. lääkäripalvelut, psykiatriset palvelut, vuokra-työvoima) ostot 4,3 %. Edellä mainitut menot ovat yhteensä 84,1 % toi-mintakuluista.

8.2. Perustelut

Menot, toimintakulut

Henkilöstökulut

Nykyinen virka- ja työehtosopimus on voimassa 1.2.2018- 31.3.2020. Sopimukseen sisältyy 1.1.2019 tehtävä 1,2 %:n järjestelyerä sekä 1.4.2019 tehtävä 1,0 %:n korotus. Nämä korotukset on otettu huomioon talousarvi-ossa 2020, samoin täyden lomarahen kertyminen alkavana vuonna.

Lisäyksenä henkilöstömenoissa on yhden henkilön palkat sivukuluineen.

Aineet, tarvikkeet, tavarat

Menot tässä tiliryhmässä vähenevät vuoden 2019 talousarvioon verrattuna 5,9 %. Tähän vaikuttaa elintarvikkeiden, sähkön ja lämmityksen pienempi menoarvio.

Palvelujen ostot

Palvelujen ostoihin on varattu määrärahat hoitopalveluksia, erilaisia ko-neiden ja kaluston kunnossapitotöitä, asiantuntijapalvelujen ostoa, posti- ja puhelinmaksuja, vakuutuksia, painatuksia ja ilmoituksia, atk-palveluksia ja yhteistoimintakorvauksia varten. Palvelujen ostoihin varattu määräraha sisältää lyhytaikaisten sijaisten hankinnan sekä talous- ja henkilöstöhal-linnon ulkoistamisen.

Toimintakulut yhteensä

Toimintakulut ilman suunnitelmapoistoja ovat 3 071 670 euroa (2019 Ta: 2 981 470 €). Toimintakulujen kasvu selittyy mm. henkilöstömenojen kasvulla sekä lääkäripalvelujen ja terveystalvelujen ostojen lisäyksellä.

Tulot, toimintatuotot

Myynti- ja maksutuotot

Myyntituottojen merkittävimmät tuloerät ovat jäsenkuntien palvelumaksut. Vähäisessä määrin tuloja kertyy valmisteiden ja palvelujen myynnistä.

Jäsenkuntien palvelumaksuja arvioidaan kertyvän 2 344 100 euroa, joka koostuu jäsenkuntien ja ulkokuntalaisten maksuista (2019 Ta: 2 218 200 euroa).

Maksutuottoihin sisältyy mm. sosiaalipalvelun asiakasmaksu.

Muut tuloerät

Muita tuloeriä ovat palvelussuhdeasunnoista perityt vuokrat, tuet ja avustukset kuten työterveydenhuoltokorvaukset. Asuntojen vuokratuotot on laskettu sen mukaan, että kaikki asunnot ovat vuokrattuja joko henkilökunnalle tai ulkopuolisille.

Toimintatuotot yhteensä

Toimintatuotot yhteensä ovat 3 127 100 euroa (2019 Ta: 3 028 800 €). Tuotot ovat 3,2 % suuremmat kuin tämän kuluvan vuoden talousarviossa. Asiaksmaksujen korotus kahdella eurolla ja hoitopäiväkertymäärävion kasvattaminen 500 päivällä kasvattaa toimintatuottojen kertymää.

Poistot

Suunnitelmapoistot ovat 92 000 euroa (2019 Ta: 95 000 €).

Investointimenot

Taloussuunnitelman liitteenä on investointisuunnitelma.

8.3. Laskelmat

Tuloslaskelmaosa

	Tp 2018	Ta 2019	Ta 2020	Ts 2021	Ts 2022
	1 000 €	1 000 €	€	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot					
Myyntituotot	2 116	2 303	2 147 000	2 135	2 150
Maksutuotot	799	601	894 400	894	894
Tuet ja avustukset	39	48	8 500	9	9
Vuokratuotot	77	77	77 200	77	77
Muut tuotot					
Toimintatuotot yhteensä	3 032	3 029	3 127 100	3 115	3 130
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-1 782	-1 901	-2 060 000	-2 066	-2 077
Palvelujen ostot	-544	-516	-497 320	-487	-481
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-452	-503	-473 650	-474	-474
Muut kulut	-121	-61	-40 700	-39	-37
Toimintakulut yhteensä	-2 899	-2 981	-3 071 670	-3 065	-3 068
Toimintakate	133	47	55 430	50	62
Rahoitustuotot ja -kulut	0	3	3 000	3	3
VUOSIKATE	133	50	58 430	53	65
Suunnitelmapoistot	-99	-95	-92 000	-100	-112
TILIKAUDEN TULOS	34	-45	-33 570	-47	-47
Poistoeron vähennys +	48	48	48 000	48	48
Tilikauden ylijäämä	82	3	14 430	1	1

Käyttötalousosa

	Tp 2018 1 000 €	Ta 2019 1 000 €	Ta 2020 €	Ts 2021 1 000 €	Ts 2022 1 000 €
Hallinto					
Toimintatuotot	1	0	0	0	0
Toimintakulut	-285	-289	-329 520	-332	-334
Toimintakate	-285	-289	-329 520	-332	-334
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-285	-289	-329 520	-332	-334
Laitostoiminta					
Toimintatuotot	3 031	3 029	3 127 100	3 115	3 130
Toimintakulut	-2 614	-2 693	-2 742 150	-2 734	-2 735
Toimintakate/vuosikate	417	336	384 950	381	395
Suunnitelmapoistot	-99	-92	-92 000	-100	-112
Tilikauden tulos	318	244	292 950	281	283
Poistoeron lisäys +	48	48	48 000	48	48
Tilikauden ylijäämä	366	292	340 950	329	331
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ					
Toimintatuotot	3 032	3 029	3 127 100	3 115	3 130
Toimintakulut	-2 900	-2 981	-3 071 670	-3 065	-3 068
Toimintakate	132	47	55 430	50	62
Rahoitustuotot	0	3	3 000	3	3
Vuosikate	132	50	58 430	53	65
Suunnitelmapoistot	-99	-92	-92 000	-100	-112
Tilikauden tulos	33	-42	-33 570	-47	-47
Poistoeron vähennys +	48	48	48 000	48	48
Tilikauden ylijäämä	82	6	14 430	1	1
TOIMINTA					
Hoitopaikkoja	60	60	54	54	54
Hoitovuorokausia	15,7	15,5	16 000	16,0	16,0
Käyttöaste %	71,8	70,8	81,5	81,5	81,5
Asiakkaita	637	600	530	530	530

Investointiosa

	Tp 2018 1 000 €	Ta 2019 1 000 €	Ta 2020 €	Ts 2021 1 000 €	Ts 2022 1 000 €
Talonrakennus					
Peruskorjaus, rakentaminen					
Menot	0	-100	-100 000	-100	-100
Nettomeno	0	-100	-100 000	-100	-100
Irtain omaisuus					
Irtaimiston hankinta					
Menot	-18	-10	-10 000	-10	-10
Nettomeno	-18	-10	-10 000	-10	-10
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ					
Menot	-18	-110	-110 000	-110	-110
Tulot	0	0	0	0	0
Nettomeno	-18	-110	-110 000	-110	-110
<u>Investointimenot</u>			€		
Tarpeelliset korjaukset		-100	-100 000	-100	-100
Irtaimiston hankinta		-10	-10 000	-10	-10
Yhteensä		-110	-110 000	-110	-110

Rahoitusosa

	Tp 2018 1 000 €	Ta 2019 1 000 €	Ta 2020 €	Ts 2021 1 000 €	Ts 2022 1 000 €
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	133	50	58 430	53	65
Satunnaiset erät					
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-18	-110	-110 000	-110	-110
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Toiminnan ja investointien rahavirta	114	-60	-51 570	-57	-45
Rahoituksen rahavirta					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Lyhytaikaisten saamisten muutos	116				
Korottomien lyhytaikaisten velkojen muut	80				
Muut maksuvalmiuden muutokset	196				
Rahoituksen rahavirta	196	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	310	-60	-51 570	-57	-45

Investointisuunnitelma 2020 – 2022

	Ta 2019 1 000 €	Ta 2020 €	Ts 2021 1 000 €	Ts 2022 1 000 €
KIINTEISTÖ				
Peruskorjausta:	-100	-100 000	-100	-100
- päärakennuksen lämpövaihtimien uusiminen				
- asuinrakennusten tiivistäminen				
- rivitalon kanaaliputkien uusiminen				
- ilmalämpöpumppujen hankkiminen				
Ts 2021:				
- asuinrakennusten ja rivitalon salaojien rakentaminen				
- johtolan peruskorjaus				
Ts 2022:				
- talous- ja hallintorakennuksen ikkunoiden uusiminen				
- rivitalon huoltorakennuksen kattotyö				
YHTEENSÄ	-100	-100 000	-100	-100
KALUSTOHANKINNAT				
Ennakoimattomat	0	-10 000	-10	0
YHTEENSÄ	0	-10 000	-10	0
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	-100	-110 000	-110	-100